

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3305/23
19.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Миленије Петричевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Урош Милосављевић, адвокат из Београда, Сарајевска 29/2, против тужене Републике Србије, чији је законски заступник Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, Косовска 31, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 6418/20 од 22.3.2023. године, у седници већа одржаној дана 19.6.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 6418/20 од 22.3.2023. године у ставовима првом, трећем и четвртом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом ставом првим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу исплати износ од 283.998,32 динара на име накнаде материјалне штете за неосновано одузето моторно возило марке BMW тип 520 I, број шасије ..., број мотора ... боја каросерије црна мат а1, рег. Ознака ..., са законском затезном каматом од 22.3.2023. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је захтев за законску затезну камату на досуђени износ накнаде материјалне штете од 28.2.2022. године до 21.3.2023. године, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена Република Србија да тужиоцу АА из ... исплати износ од 100.000,00 динара на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због повреде части, угледа, слободе и права личности, са законском затезном каматом од 22.3.2023. године до исплате. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка

исплати износ од 253.220,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против наведене пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу, побијајући је у ставовима првом, трећем и четвртом изреке, како произлази из навода жалбе, из свих разлога прописаних одредбом члана 373. став 1. Закона о парничном поступку. Жалбене разлоге је образложила и жалбени предлог изнела. Трошкове другостепеног поступка је опредељено тражила.

Испитујући првостепену пресуду у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку-ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужене неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоцу су органи тужене 07.4.2010. године, због учињеног царинског прекршаја, привремено одузели моторно возило марке BMW тип 520I регистарске ознаке ... и о одузимању је издата посебна потврда. Тужилац је право својине на возилу стекао на основу уговора од 08.12.2008. године, закљученим са продавцем ББ. Управа царине - царинарница Београд поднела је Прекршајном суду у Београду захтев за покретање прекршајног поступка против тужиоца, који је одбачен решењем истог суда од 25.10.2012. године, а наведено решење је потврђено пресудом Вишег прекршајног суда Прж 1478/18 од 29.3.2013. године. Тужилац је Управи царине поднео захтев 22.9.2014. године којим је тражио враћање привремено одузетог возила, након чега је обавештен да је захтев достављен Одсеку за царинско-управни поступак на даље поступање. Возило је тужиоцу враћено на основу решења од 03.11.2020. године и о наведеном је сачињена потврда 05.1.2021. године. Према налазу и мишљењу судског вештака Павла Галића, допунском налазу и мишљењу и изјашњењима, штета на возилу марке BMW тип 520I регистарске ознаке ... процењена је као тотална и иста уз одбијање вредности остатка од 10% и царине износи 283.999,32 динара. Према исказима тужиоца и саслушаних сведока, којима је суд поклатио веру, тужилац је након одузимања спорног возила, са радног места у интервентној ауто патроли, које се међу запосленима у МУП-у сматра престижним радним местом, на којем је од распоређивања 2004. године више пута ванредно награђиван, премештен на друго радно место. Био је изложен подсмеху и подругљивим коментарима колега, шиканиран је и називан криминалцем и фалсификатором, што се одразило на његово здравље.

Све битне чињенице за доношење одлуке о тужбеном захтеву, првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио на основу изведених доказа, које је правилно оценио применом члана 8. ЗПП. Жалбом тужене у којој нису истицане нове чињенице, нити предлагани нови докази у смислу члана 372. став

1. ЗПП, правилност утврђеног чињеничног стања није доведена у сумњу.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиоца за накнаду материјалне и нематеријалне штете и своју одлуку образложио разлозима које прихвата и другостепени суд. На досуђене износе тужиоцу је правилно, сагласно одредби чл. 189. и 277. Закона о облигационим односима -ЗОО, досуђена камата од дана доношења првостепене пресуде до исплате, имајући у виду и да је накнада нематеријалне штете одмерена према критеријумима и вредности новца у време пресуђења.

Супротно жалбеним наводима, правилно је првостепени суд закључио да је правноснажним окончањем прекршајног поступка против тужиоца отпао правни основ по коме је тужена била овлашћена да држи спорно возило, због чега је одговорна за штету причињену тужиоцу умањењем вредности његовог возила у периоду његовог неоснованог задржавања до момента када је омогућила тужиоцу да возило преузме. Наиме, одредбом члана 35. став 2. Устава Републике Србије и члана 172. став 1. ЗОО, прописано је да свако има право на накнаду штете коју му незаконитим или неправилним радом проузрокује државни орган. Одговорност државе условљена је незаконитим или неправилним поступањем у вези са вршењем службе или друге делатности државног органа, што подразумева непримењивање или погрешну примену прописа којима се регулишу правила поступка, која тај орган спроводи или којима се повређују Уставом загарантована права из те области, која нису у колизији са међународним стандардима и опште усвојеним правилима међународног права. Неправилан рад органа подразумева предузимање службених радњи које нису у складу са општим нормама које регулишу поступање у вршењу службе конкретног органа, као и поступање које је супротно општим правним начелима или уз грубо кршење правила струке. Поступање органа које је у складу са законским прописима и у складу и у оквиру његових овлашћења не представља ни неправилан ни незаконит рад, при чему погрешна примена одговарајуће законске норме или погрешна процена о испуњености услова за доношење одређене одлуке не представља повреду дужности у вршењу функције тог органа за коју одговара држава. У конкретном случају, спорно возило је тужиоцу одузето од стране надлежних органа тужене који су поступали у границама законских овлашћења која произлазе из Законика о кривичном поступку важећем у време одузимања возила и исто је задржано на основу потврде о привремено одузетим предметима, издате у складу са законским прописима. Међутим, иако је основ за одузимање предметног возила постојао, након правноснажног окончања прекршајног поступка пресудом Вишег прекршајног суда од 29.3.2013. године престао је да постоји основ за задржавање возила и тужена је била дужна да спорно возило, које је било под царинским надзором врати тужиоцу, што је уз потврду о враћеним предметима учинила тек 5.1.2021. године, а није доказала да је након окончања прекршајног поступка и даље постојао основ за задржавање возила. Следом наведеног, и по становишту другостепеног суда, тужена је одговорна за штету причињену тужиоцу умањењем вредности његове ствари - возила у периоду његовог

неоснованог задржавања (од правноснажног окончања прекршајног поступка до момента када је омогућила тужиоцу да возило преузме, јер роба која је предмет царинског прекршаја у смислу одредаба Царинског закона остаје под царинским надзором до окончања прекршајног поступка) а која се огледа у неадекватном чувању возила, имајући у виду да у конкретном случају није поступала у складу са пажњом доброг домаћина док је возило било у њеном притежању, сагласно одредби члана 93. ЗКП, а возило је, према налазу судског вештака, стајало на отвореном простору ван експлоатације 10 година.

Жалбом тужена неосновано напада резултате доказног поступка покушавајући да кроз изнете тврдње доведе у сумњу правилност закључка првостепеног суда о битним чињеничним питањима спорног односа, указујући да је првостепени суд занемарио наводе тужиоца да је уговор закључио са продавцем ББ, а да је у захтеву за покретање прекршајног поступка наведено да је тужилац возило купио од НН лица. Првостепени суд је, сагласно доказним предлозима парничних странака, закључак о изнетим наводима извео ценећи садржину писаних доказа, као и исказа тужиоца и саслушаних сведока. Становиште је и другостепеног суда да изведени докази говоре у прилог основаности навода тужиоца. Овај суд нема основа да сумња у утврђено чињенично стање на коме је заснована побијана пресуда, јер је првостепени суд у образложењу своје одлуке дао разлоге, којима је на јасан и потпун начин објаснио како је текао доказни поступак, који су докази изведени и како су утврђене чињенице битне за одлучивање о тужбеном захтеву. Са друге стране, тужена у жалби није пружила нове доказе, није истакла нове чињенице под условима из члана 372. ЗПП, нити изнела наводе којима се доводи у сумњу веродостојност и садржина доказа које је првостепени суд прихватио и на основу њих утврдио чињенично стање на коме је засновао своју одлуку. С тим у вези, код несумњиво утврђеног да је тужилац спорно возило купио од ББ на основу уговора о посредовању у продаји и куповини моторног возила бр. 287/2008 Од 08.12.2008. године и да је у уговору и потврди о привремено одузетим предметима, као и саобраћајној дозволи наведен исти број мотора, неосновано је жалбено указивање да суд наведене околности није разјаснио.

Правилно је првостепени суд оценио да је тужбени захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете основан. Наиме, одузимање возила од тужиоца условило је његово премештање на друго радно место (на ...) након чега је био шиканиран и изложен подсмеху и подругљивим коментарима колега, при чему је пре одузимања возила важио за примереног радника, вишеструко награђиваног, што је и по становишту овог суда, за последицу имало повређивање личне и моралне сфере тужиоца, чиме је нарушена тужиочева част и углед, јер је наведено понашање имало за циљ да омаловажи и понизи тужиоца. С обзиром на непријатности којима је тужилац био изложен у свом радном окружењу, као и јачину и трајање душевних болова које је тужилац трпео, правилном применом чл. 200. ЗОО и 232. ЗПП, тужиоцу је досуђен износ од 100.000,00 динара за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа, који износ представља правично задовољење за његово трпљење, са законском затезном каматом од дана пресуђења, до исплате.

Приликом одлучивања о основаности жалбе тужене, односно законитости и правилности првостепене пресуде, Апелациони суд у Београду је ценио и остале наводе које је тужена истакла у жалби, али како не могу довести до другачије одлуке у овој правној ствари, није их посебно образлагао, сходно члану 396. став 1. ЗПП.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је одбио као неосновану жалбу тужене и применом одредбе члана 390. ЗПП донео одлуку као у ставу првом изреке ове пресуде.

Потврђена је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу четвртом изреке ожалбене пресуде, на основу члана 401. тачка 2. ЗПП. Иако првостепени суд није правилно обрачунао трошкове, јер тужиоцу као странци која је успела у поступку, припада износ накнаде трошкова која се одмерава према висини тужбеног захтева са којим је успео у парници (383.998,32 динара), те му припада трошак на име судске таксе на тужбу и пресуду у износима од по 17.480,00 динара, будући да је жалбу изјавила само тужена, а одлука се не може преиначити на штету странке ако је само она изјавила жалбу (члан 395. ЗПП), потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка донета применом чл. 150, 153, 154. и 163. ЗПП, као и члана 277. ЗОО.

Како тужена није успела у поступку по изјављеној жалби, то јој не припада накнада трошкова другостепеног поступка, па је применом одредбе члана 165. став 1. у вези са одредбом члана 153. став 1. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде.

**Председник већа-судија
Снежана Живковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић